

การศึกษาแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาชุมชนเมืองขนาดเล็ก จังหวัดเชียงใหม่
กรณีศึกษา ชุมชนสันกำแพง จอมทอง และอมก๋อย

นางสาวอัจฉรี ชาตประโคน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-569-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

T16399948

A STUDY OF CONSERVATION AND DEVELOPMENT GUIDELINES
FOR SMALL COMMUNITIES IN CHIANG MAI PROVINCE
A CASE OF SAN KUMPHAENG, CHOM THONG AND OMKOI COMMUNITIES

Miss Augcharee Chanprakon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Urban and Regional Planning

Department of Urban and Regional Planning

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-631-569-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาชุมชนเมืองขนาดเล็ก จังหวัดเชียงใหม่
กรณีศึกษา ชุมชนสันกำแพง, จอมทอง และอมก๋อย

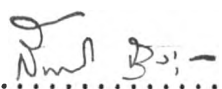
โดย นางสาวอัจฉรี ชาตประโคน

ภาควิชา การวางแผนภาคและเมือง

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ขวัญสุวรรณ อติโพธิ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิพันธ์ วิเชียรน้อย)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ขวัญสุวรรณ อติโพธิ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศุภฎี ทายตะคุ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ศิริชัย หงษ์วิทยากร)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

นางสาวอัจฉรี ชาญประโคน : การศึกษาแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาชุมชนเมืองขนาดเล็ก จังหวัดเชียงใหม่ กรณีศึกษา ชุมชนสันกำแพง, จอมทองและอมก๋อย (A STUDY OF CONSERVATION AND DEVELOPMENT GUIDELINES FOR SMALL COMMUNITIES IN CHIANG MAI PROVINCE : A CASE OF SAN KUMPHAENG, CHOM THONG AND OMKOI COMMUNITIES) อ.ที่ปรึกษา : อ.ขวัญสรวง อติโพธิ์, 984 หน้า.

ISBN 974-631-569-2

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ทราบถึงลักษณะเฉพาะของชุมชนเมืองขนาดเล็กจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีพัฒนาการจากยุคโบราณ อดีตถึงปัจจุบัน มีคุณค่าควรแก่การอนุรักษ์และพัฒนาให้ถูกทิศทางอย่างได้ดุลยภาพ ผลการศึกษาที่ได้ สามารถใช้เป็นแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาสำหรับชุมชนเมืองขนาดเล็กจังหวัดเชียงใหม่ และชุมชนเมืองขนาดเล็กอื่นๆ

ผลของการวิจัยปรากฏว่า ความเป็นชุมชนเมืองมีพัฒนาการจากยุคโบราณช่วงก่อน พ.ศ. 2339 เข้าสู่ยุคอดีต ช่วง พ.ศ. 2339-2476 ถึงยุคปัจจุบัน ช่วง พ.ศ. 2476-2537 โดยยุคปัจจุบันตอนปลายมีพัฒนาการความเป็นเมืองที่รวดเร็วต่อการเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์ของชุมชนในทุกด้าน ทั้งในด้านบวกและลบ มีผลทำให้ชุมชนสูญเสียความเป็นพื้นถิ่น และสร้างทัศนภาพใหม่มา ให้กับชุมชนอย่างแปลกแยก ขาดเอกภาพและความกลมกลืนโดยส่วนรวม ที่ควรได้รับการใส่ใจต่อการวางแผนแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาอย่างเร่งด่วน ในระดับที่แตกต่างกันตามขีดของความเป็นเมืองมากไปหาน้อยในแต่ละชุมชน ซึ่งอาจจำแนกระดับของความเป็นเมืองได้ 3 อันดับ จากมากไปหาน้อย ที่จะใช้เป็นเกณฑ์ต่อการสร้างแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนา โดยสรุปแล้วพบว่าแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาที่สามารถใช้ได้กับทุกระดับชุมชนเมือง ก็คือแนวความคิดของเมืองสีเขียว (Green City) ร่วมกับแนวความคิดการเติบโตของชุมชนเมืองต้องมาจากความต้องการภายใน ซึ่งแนวความคิดดังกล่าวจะช่วยให้ชุมชนมีพัฒนาการต่อเนื่องไม่เกินตัว และรักษาสภาพแวดล้อมไว้ได้ดี ตอบสนองต่อความเป็นชุมชนเมืองที่มีเอกภาพ ทั้งในระดับภาค ระดับเมือง และระดับชุมชนของตน

ในแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาของชุมชนเมืองขนาดเล็ก 3 อันดับ มีแนวทางที่คล้ายคลึงกัน คือต้องรักษาเอกลักษณ์เฉพาะดั้งเดิมไปพร้อมๆ กับการพัฒนาสิ่งใหม่มา ให้มีความกลมกลืน โดยต้องมีแผนงานเร่งด่วน ระยะสั้น เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ร่วมกับแผนงานต่อเนื่องระยะยาว เพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยเน้นที่ระดับอาคาร เข้าสู่ย่าน เข้าสู่ชุมชนเมือง ให้สามารถตอบสนองนโยบายการพัฒนาในระดับเมืองและภาค สร้างเอกลักษณ์โดยรวมอย่างมีคุณค่า เป็นมรดกการสร้างสรรคจากอดีตและปัจจุบัน สืบไป

ภาควิชา ภาควิชาแผนผังเมืองและเมือง

สาขาวิชา สาขาวิชาผังเมือง

ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม -

C335335 : MAJOR URBAN PLANNING

KEY WORD: CONSERVATION / DEVELOPMENT / SMALL COMMUNITIES

AUGCHAREE CHANPRAKON : A STUDY OF CONSERVATION AND DEVELOPMENT GUIDELINES FOR SMALL COMMUNITIES IN CHIANG MAI PROVINCE : A CASE OF SAN KUMPHAENG, CHOM THONG AND OMKOI COMMUNITIES. THESIS ADVISOR : MR. KWANSUANG ATIBHODI, Urb.D. 984 pp. ISBN 974-631-569-2

This study is conducted of find specific characterstics of small communities in Chiang Mai which have been developed since ancient times up to the present. These places are valuable for conservation and development in the right way. The results can be used as guidelines for the conservation and development of small communities, in Chiang Mai and other communities as well.

The results show that these communities have been developing from ancient times; before B.E. 2339, and between B.E. 2339 and 2476, up to the present (B.E.2476-2537). Recently, The communities have been developed very quickly so that all the communities appearances have changed for both good and bad. Due to these changes, the communities have lost their nature of being local, indigeneous communities and have lost their unique customs and attributes, and moreover no longer possess their former unity, harmony and homogeneity. Their changes should be controlled by conservation and development guidelines; urgently applied depending on the different levels of value : being bigger or smaller communities. The communities can be sorted into 3 levels from high to low which will be the criteria for conservation and development. In conclusion, the findings show that the guidelines for conservation and development which should be used with all levels of communities encompass the idea of "Green City" and the growth of community; originating from their internal requirements. These ideas will help communities to have regulated and controlled, appropriated self-development and also save the environment. The communities will also have unique traits owing to region, city and community.

For the 3 levels of conservation and development guidlines for small communities, there are similar means of conservation of typical appearances together with new development. There should be an urgent short term plan for solving the coming problems and a long term continuous plan for avoiding problems which will be faced in the future. The plans should amphasise the buildings in cities which should respond to the policies of the region and city development guidelines by having cohesiveness in order to reflect a legacy of their creative past and retain and preserve this legacy for future generations.

ภาควิชา.....การวางแผนภาคและเมือง
สาขาวิชา.....การวางผังเมือง
ปีการศึกษา..... 2537

ลายมือชื่อผู้ผลิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ความสำเร็จที่ล่วงได้ด้วยดีสำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ก็ด้วยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย ที่ต้องระลึกถึง ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ขวัญสุวรรณ อดิไพธีย์ ผู้นำแนวทางการศึกษาผู้ตรวจ และผู้ให้คำปรึกษาได้อย่างสมบูรณ์แบบของคำว่า "อาจารย์ที่ปรึกษา" กราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการวางแผนภาคและเมืองทุกท่านที่เป็นผู้ให้ความรู้ และความนึกคิด กราบขอบพระคุณพ่อและแม่ผู้ให้กำลังใจที่เต็มเปี่ยม พี่ชายผู้ที่เข้าใจและเสียสละเพื่อน้องเสมอ ขอขอบคุณหน่วยงานที่ว่าการอำเภอสันกำแพง, จอมทอง และอมก๋อย ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลภาคสนาม สถานีเรดาร์ฝนหลวงอมก๋อย พิษณุ ที่ให้ความสะดวกเรื่องที่พักอย่างอบอุ่น ขอขอบคุณพี่เล็ก (สำนักผังเมือง) ที่เอื้อเฟื้อข้อมูล ขอขอบคุณน้องจิม ผู้ช่วยเหลือและเป็นธุระติดต่อกับภาควิชาให้เป็นอย่างดี ขอขอบคุณโครงการเกษตรที่สูง เอก บุญจง บรรจง น้องต่อม น้องนิวัฒน์ น้องธวัชชัย ผู้ช่วยในการเก็บข้อมูลภาคสนาม ขอขอบคุณผู้สนับสนุนสำหรับความสะดวกในการติดต่อกับภาควิชาฯ

ท้ายที่สุดนี้ขอขอบคุณภาควิชาภูมิทัศน์และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม คณะผลิตกรรมการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ ที่ให้โอกาสในการลาศึกษาต่อ ตลอดจนการเอื้อเฟื้อวัสดุอุปกรณ์ส่วนหนึ่งเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณคุณอร่าง ที่มีน้ำใจรับผิดชอบในการจัดพิมพ์ได้อย่างดีเยี่ยม ขอขอบคุณเพื่อนๆที่เป็นกำลังใจและทุกๆ คนที่มีส่วนเกี่ยวข้องช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

อัจฉรี ชาญประโคน

เมษายน 2538

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๘
กิตติกรรมประกาศ.....	๑๑
สารบัญแผนภูมิ.....	๑๒
สารบัญตาราง.....	๑๓
สารบัญแผนที่.....	๑๔
สารบัญภาพ.....	๑๕

บทที่

1 บทนำ.....	2
ความเป็นมาของการศึกษา.....	2
สมมติฐานของการศึกษา.....	3
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
ขอบเขตของการศึกษา.....	4
ขั้นตอนและวิธีการศึกษา.....	4
ประโยชน์ของการศึกษา.....	5
ข้อจำกัดในการศึกษา.....	5

บทที่

2 แนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา.....	11
แนวความคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับเมือง.....	12
1 ความหมายของคำว่า "เมือง".....	12
2 การก่อรูปชุมชนเมือง.....	14
3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อที่ตั้งของเมือง.....	16
4 ขนาดของเมือง.....	17
5 ประเภทของเมือง.....	18

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

6	วิวัฒนาการของเมือง.....	19
7	ทฤษฎีการขยายตัวของเมือง.....	21
8	รูปแบบการขยายตัวของเมือง.....	24
9	กระบวนการเป็นเมือง.....	29
	แนวความคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการอนุรักษ์เมือง.....	33
1	ความหมายของคำว่า "การอนุรักษ์".....	37
2	สิ่งที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์.....	40
3	ระดับของการอนุรักษ์ หรือการแทรกแซงใดๆ.....	42
4	ขอบเขตของพื้นที่อนุรักษ์.....	44
5	เป้าหมายและหลักการอนุรักษ์.....	46
6	นโยบายการอนุรักษ์.....	50
7	แนวทางในการอนุรักษ์.....	56
8	มาตรการในการอนุรักษ์.....	57
	แนวความคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาเมือง.....	58
1	ความหมายของคำว่า "การพัฒนา".....	58
2	แนวความคิดสำหรับพัฒนาเมือง.....	60
3	แนวความคิดเกี่ยวกับ การพัฒนาเมืองในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7.....	64
	3.1 ทิศทางการพัฒนาเมือง.....	64
	3.2 แนวทางการพัฒนาระบบเมือง, เมืองศูนย์กลาง, ความเจริญ ในส่วนภูมิภาค.....	69
	บทที่	
3	บทบาทและความสำคัญของชุมชนเมืองนคร เชียงใหม่.....	79
	บทบาทและความสำคัญของชุมชนเมืองนคร เชียงใหม่ ระดับภาค.....	79
1	ชุมชนเมืองนคร เชียงใหม่ในอดีต ในสถานะของดินแดน "ล้านนา" (ก่อน พ.ศ.1800-2476).....	79

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

1.1	ล้านนาก่อนตั้งอาณาจักร.....	79
1.2	การก่อตั้งอาณาจักรล้าнна.....	82
1.3	บทบาทและความสำคัญของชุมชนเมือง.....	85
1.4	ระบบและลำดับของชุมชนเมือง.....	87
1.5	การเชื่อมโยงของชุมชนเมือง.....	91
1.6	การใช้ที่ดินของชุมชนเมือง.....	100
2	ชุมชนเมืองนครเชียงใหม่ในปัจจุบัน ระดับภาค (พ.ศ.2476-2537).....	100
2.1	อาณาเขตของชุมชนเมือง.....	100
2.2	ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของชุมชนเมือง.....	101
2.3	สภาพภูมิประเทศของชุมชนเมือง.....	103
2.4	บทบาทและความสำคัญของชุมชนเมือง.....	105
2.5	ระบบและลำดับความสำคัญของชุมชนเมือง.....	106
2.6	การเชื่อมโยงของชุมชนเมือง.....	110
2.7	การใช้ที่ดินของชุมชนเมือง.....	112
	บทบาทและความสำคัญของชุมชนเมืองนครเชียงใหม่ ระดับเมือง (จังหวัด).....	118
1	ชุมชนเมืองนครเชียงใหม่ในอดีต ในสถานะของชุมชนเมือง (พ.ศ.1800-2476).....	118
1.1	เมื่อแรกสร้างเมือง (พ.ศ.1800-1839).....	118
1.2	อาณาเขตของชุมชนเมือง.....	127
1.3	บทบาทและความสำคัญของชุมชนเมือง.....	128
1.4	ระบบและลำดับของชุมชนเมือง.....	128
1.5	การเชื่อมโยงของชุมชนเมือง.....	128
1.6	การใช้ที่ดินของชุมชนเมืองขนาดเล็กนครเชียงใหม่ในอดีต ระดับเมือง.....	129
2	ชุมชนเมืองนครเชียงใหม่ในปัจจุบัน ระดับเมือง (พ.ศ.2476-2537).....	129
2.1	ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์.....	131
2.2	ลักษณะภูมิประเทศ.....	134

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.3	ลักษณะภูมิอากาศ.....	136
2.4	สภาพทางเศรษฐกิจ.....	136
2.5	สภาพทางสังคม.....	139
2.6	บทบาทของชุมชนเมือง.....	140
2.7	ระบบชุมชนเมือง.....	142
2.8	ลำดับและความสำคัญของชุมชนเมือง.....	143
2.9	การเชื่อมโยงของชุมชนเมือง.....	146
2.10	การใช้ที่ดิน.....	152
	สรุปท้ายบท.....	158

บทที่ ๔

4	สภาพพื้นฐานทั่วไปของชุมชน.....	168
	สภาพพื้นฐานทั่วไปของชุมชนสันกำแพง.....	168
	สภาพพื้นฐานทั่วไปของชุมชนจอมทอง.....	176
	สภาพพื้นฐานทั่วไปของชุมชนอมก๋อย.....	185

บทที่ ๕

5	ขบวนการเป็นเมืองตามพัฒนาการของชุมชน : กรณีชุมชนสันกำแพง จอมทอง และอมก๋อย.....	200
	ความเป็นเมืองอันดับ 1 สันกำแพง.....	206
	1 ขบวนการเป็นเมืองตามพัฒนาการของชุมชน.....	206
	1.1 ขอบเขตของพื้นที่ศึกษา.....	206
	1.2 รายละเอียดการเป็นชุมชนเมืองตามพัฒนาการของชุมชน.....	208
	1.2.1 ชุมชนยุคโบราณ ก่อน พ.ศ.2339.....	208
	1.2.2 ชุมชนยุคอดีต พ.ศ.2339-2476.....	221
	1.2.3 ชุมชนยุคปัจจุบัน พ.ศ.2476-2537.....	233

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

1.2.4	ชุมชนในอนาคต พ.ศ.2537 เป็นต้นไป.....	240
1.2.5	สรุปภาพรวมขบวนการเป็นเมืองของชุมชน.....	242
1.2.6	ระดับของความเป็นเมืองอันเนื่องมาจากขบวนการเป็นเมือง	245
ความเป็นเมืองอันดับ 2 จอมทอง.....		251
1	ขบวนการเป็นเมืองตามพัฒนาการของชุมชน.....	251
1.1	ขอบเขตของพื้นที่ศึกษา.....	251
1.2	รายละเอียดการเป็นชุมชนเมืองตามพัฒนาการของชุมชน.....	251
1.2.1	ชุมชนยุคโบราณ ก่อน พ.ศ.2339.....	254
1.2.2	ชุมชนยุคอดีต พ.ศ.2339-2476.....	259
1.2.3	ชุมชนยุคปัจจุบัน พ.ศ.2476-2537.....	269
1.2.4	ชุมชนในอนาคต พ.ศ.2537 เป็นต้นไป.....	275
1.2.5	สรุปภาพรวมขบวนการเป็นเมืองของชุมชน.....	275
1.2.6	ระดับของความเป็นเมืองอันเนื่องมาจากขบวนการเป็นเมือง	277
ความเป็นเมืองอันดับ 3 อมก๋อย.....		281
1	ขบวนการเป็นเมืองตามพัฒนาการของชุมชน.....	281
1.1	ขอบเขตของพื้นที่ศึกษา.....	281
1.2	รายละเอียดการเป็นชุมชนเมืองตามพัฒนาการของชุมชน.....	281
1.2.1	ชุมชนยุคโบราณ ก่อน พ.ศ.2339.....	284
1.2.2	ชุมชนยุคอดีต พ.ศ.2339-2476.....	288
1.2.3	ชุมชนยุคปัจจุบัน พ.ศ.2476-2537.....	291
1.2.4	ชุมชนในอนาคต พ.ศ.2537 เป็นต้นไป.....	296
1.2.5	สรุปภาพรวมขบวนการเป็นเมืองของชุมชน.....	296
1.2.6	ระดับของความเป็นเมืองอันเนื่องมาจากขบวนการเป็นเมือง	298
สรุปท้ายบท.....		301

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

6	ลักษณะเฉพาะของชุมชนตามพัฒนาการ คุณค่า และการประเมิน :	
	กรณีชุมชนสันกำแพง จอมทอง อมก๋อย.....	307
1	ลักษณะเฉพาะของชุมชนตามพัฒนาการ ชุมชนสันกำแพง.....	310
	# ระดับเมือง	
1.1	ลักษณะเฉพาะทางด้านกายภาพ.....	310
1.1.1	ที่ตั้งและธรรมชาติแวดล้อม.....	310
1.1.2	การใช้ที่ดิน.....	320
1.1.3	โครงสร้างพื้นฐาน.....	337
1.1.3.1	เส้นทางการสัญจร.....	337
1.1.3.2	การใช้พลังงาน.....	355
1.1.3.3	การใช้น้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค.....	359
1.1.3.4	การระบายน้ำ.....	362
1.1.3.5	การกำจัดขยะมูลฝอย.....	366
1.2	ลักษณะเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจและสังคม.....	373
1.2.1	กลุ่มสังคมและการยึดใช้พื้นที่.....	373
1.2.2	กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม.....	378
1.3	ลักษณะเฉพาะทางด้านจิตใจ.....	390
1.3.1	จินตภาพของชุมชนจากการรับรู้ของผู้คนในพื้นที่.....	391
1.3.2	จินตภาพของชุมชนและหรือส่วนประกอบภูมิทัศน์ชุมชน.....	392
	บทสรุป.....	405
	# ระดับย่าน	
1.4	ลักษณะเฉพาะตัวของพื้นที่ย่าน.....	408
1.4.1	พื้นที่ย่านของชุมชน.....	408
1.4.2	ลักษณะเฉพาะเชิงพื้นที่ย่าน.....	409
	บทสรุป.....	431

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

# ระดับอาคาร	
1.5 ลักษณะเฉพาะตัวขององค์ประกอบชุมชน.....	433
1.5.1 บ้าน.....	433
1.5.2 วัด.....	462
1.5.3 ตลาด.....	483
1.5.4 สถานที่ราชการ.....	494
บทสรุป.....	505
บทสรุป ลักษณะเฉพาะตัวของชุมชนสันกำแพงโดยภาพรวม.....	506
2 ลักษณะเฉพาะของชุมชนตามพัฒนาการ ชุมชนจอมทอง.....	511
# ระดับเมือง	
2.1 ลักษณะเฉพาะทางด้านกายภาพ.....	511
2.1.1 ที่ตั้งและธรรมชาติแวดล้อม.....	511
2.1.2 การใช้ที่ดิน.....	519
2.1.3 โครงสร้างพื้นฐาน.....	535
2.1.3.1 เส้นทางสัญจร.....	535
2.1.3.2 การใช้พลังงาน.....	548
2.1.3.3 การใช้น้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค.....	552
2.1.3.4 การระบายน้ำ.....	556
2.1.3.5 การกำจัดขยะมูลฝอย.....	561
2.2 ลักษณะเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจและสังคม.....	568
2.2.1 กลุ่มสังคมและการใช้พื้นที่.....	568
2.2.2 กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม.....	575
2.3 ลักษณะเฉพาะทางด้านจิตใจ.....	583
2.3.1 จินตภาพของชุมชนจากการรับรู้ของผู้คนในพื้นที่.....	583
2.3.2 จินตภาพของชุมชนและหรือส่วนประกอบภูมิทัศน์ชุมชน.....	587
บทสรุป.....	601

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

# ระดับย่าน		
2.4	ลักษณะเฉพาะตัวของพื้นที่ย่าน.....	603
2.4.1	พื้นที่ย่านของชุมชน.....	603
2.4.2	ลักษณะเฉพาะเชิงพื้นที่ย่าน.....	605
	บทสรุป.....	623
# ระดับอาคาร		
2.5	ลักษณะเฉพาะตัวขององค์ประกอบชุมชน.....	625
2.5.1	บ้าน.....	625
2.5.2	วัด.....	644
2.5.3	ตลาด.....	664
2.5.4	สถานที่ราชการ.....	676
	บทสรุป.....	689
	บทสรุป ลักษณะเฉพาะตัวของชุมชนจอมทองโดยภาพรวม.....	690
3	ลักษณะเฉพาะของชุมชนตามพัฒนาการ ชุมชนอมก๋อย.....	694
# ระดับเมือง		
3.1	ลักษณะเฉพาะทางด้านกายภาพ.....	694
3.1.1	ที่ตั้งและธรรมชาติแวดล้อม.....	694
3.1.2	การใช้ที่ดิน.....	701
3.1.3	โครงสร้างพื้นฐาน.....	712
3.1.3.1	เส้นทางการสัญจร.....	712
3.1.3.2	การใช้พลังงาน.....	720
3.1.3.3	การใช้น้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค.....	723
3.1.3.4	การระบายน้ำ.....	726
3.1.3.5	การกำจัดขยะมูลฝอย.....	729
3.2	ลักษณะเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจและสังคม.....	734
3.2.1	กลุ่มสังคมและการใช้พื้นที่.....	734
3.2.2	กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม.....	737

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.3	ลักษณะเฉพาะทางด้านจิตใจ.....	743
3.3.1	จินตภาพของชุมชนจากการรับรู้ของผู้คนในพื้นที่.....	743
3.3.2	จินตภาพของชุมชนและหรือส่วนประกอบภูมิทัศน์ชุมชน.....	746
	บทสรุป.....	756
#	ระดับย่าน	
3.4	ลักษณะเฉพาะตัวของพื้นที่ย่าน.....	758
3.4.1	พื้นที่ย่านชุมชน.....	758
3.4.2	ลักษณะเฉพาะเชิงพื้นที่ย่าน.....	760
	บทสรุป.....	771
#	ระดับอาคาร	
3.5	ลักษณะเฉพาะตัวขององค์ประกอบชุมชน.....	773
3.5.1	บ้าน.....	773
3.5.2	วัด.....	786
3.5.3	ตลาด.....	801
3.5.4	สถานที่ราชการ.....	809
	บทสรุป.....	816
	บทสรุป ลักษณะเฉพาะตัวของชุมชนมก้อยโดยภาพรวม.....	817
	สรุปท้ายบท.....	820

บทที่

7	การวิเคราะห์และเปรียบเทียบลักษณะเฉพาะของชุมชนเมืองขนาดเล็ก จ. เชียงใหม่.....	825
#	วิเคราะห์, เปรียบเทียบ, ลักษณะเฉพาะ	
1	ระดับภาค : ในอดีตที่ส่งผลถึงปัจจุบัน.....	825
1.1	ที่ตั้งและขนาดของชุมชนเมือง.....	825
1.2	เหตุและปัจจัยของการมีชุมชน.....	826

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

1.3	บทบาทและความสำคัญของชุมชนเมืองที่มีต่ออาณาจักรล้านนา.....	830
1.4	การเชื่อมโยงของชุมชนเมืองภายในอาณาจักรล้านนา.....	833
1.5	การใช้ที่ดินในพื้นที่อาณาจักรล้านนา.....	833
2	ระดับเมือง : ในอดีตที่ส่งผลถึงปัจจุบัน.....	836
2.1	ที่ตั้งและขนาดของชุมชนเมือง.....	836
2.2	เหตุและปัจจัยของการมีชุมชน.....	838
2.3	บทบาทและความสำคัญของชุมชนเมืองที่มีต่อเมืองศูนย์กลาง.....	839
2.4	การเชื่อมโยงของชุมชนเมืองที่มีเมืองศูนย์กลาง.....	841
2.5	การใช้ที่ดินของชุมชนเมือง.....	842
3	ระดับชุมชน : (เมือง, ย่าน, อาคาร) ในอดีตที่ส่งผลถึงปัจจุบัน.....	842
3.1	ระดับชุมชนเมือง : ขบวนการเป็นเมือง, ลักษณะเฉพาะ และคุณค่าของชุมชน.....	842
3.1.1	ขบวนการเป็นเมือง.....	842
3.1.2	ลักษณะเฉพาะของชุมชน.....	848
3.2	ระดับย่าน : ลักษณะเฉพาะและคุณค่า.....	858
3.3	ระดับอาคาร : บ้าน, วัด, ตลาด, สถานที่ราชการ.....	865
	สรุปท้ายบท.....	877
1	ลักษณะเฉพาะของชุมชน.....	877
2	ปัญหาของชุมชน.....	879
2.1	ชุมชนอันดับ 1 สันกำแพง.....	879
2.2	ชุมชนอันดับ 2 จอมทอง.....	888
2.3	ชุมชนอันดับ 3 อมก๋อย.....	894
3	ศักยภาพของพื้นที่ต่อการอนุรักษ์และพัฒนา.....	896
4	เงื่อนไขหรือข้อจำกัดต่อการอนุรักษ์และพัฒนา.....	898

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

8	แนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาชุมชนเมืองขนาดเล็ก.....	918
1	ชุมชนอันดับ 1 : สันกำแพง.....	918
1.1	ขอบเขตของพื้นที่.....	918
1.2	วัตถุประสงค์.....	918
1.3	เป้าหมาย.....	918
1.4	แนวความคิดเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนา.....	919
1.5	ข้อเสนอแนะและวิธีการวางแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนา.....	929
2	ชุมชนอันดับ 2 : จอมทอง.....	939
2.1	ขอบเขตของพื้นที่.....	939
2.2	วัตถุประสงค์.....	939
2.3	เป้าหมาย.....	939
2.4	แนวความคิดเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนา.....	939
2.5	ข้อเสนอแนะและวิธีการวางแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนา.....	949
3	ชุมชนอันดับ 3 : อมก๋อย.....	958
3.1	ขอบเขตของพื้นที่.....	958
3.2	วัตถุประสงค์.....	958
3.3	เป้าหมาย.....	958
3.4	แนวความคิดเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนา.....	958
3.5	ข้อเสนอแนะและวิธีการวางแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนา.....	965
	สรุปท้ายบท.....	974
	บทสรุปส่งท้าย.....	978
	รายการอ้างอิง.....	980
	ประวัติผู้เขียน.....	984

สารบัญแนกภูมิ

แนกภูมิ

หน้า

1.1	กรอบการศึกษาแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาชุมชนเมืองขนาดเล็ก จ. เชียงใหม่.	7
2.1	กรอบการศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องๆ.....	10
3.1	กรอบการศึกษาบทบาทและความสำคัญของชุมชนเมืองขนาดเล็ก จ. เชียงใหม่...	76
4.1	กรอบการศึกษาสภาพพื้นฐานทั่วไปของชุมชนเมืองขนาดเล็ก จ. เชียงใหม่.....	167
5.1	กรอบการศึกษาขบวนการเป็นเมืองตามพัฒนาการของชุมชนเมืองขนาดเล็ก จ. เชียงใหม่.....	199
5.2	การแบ่งยุคสมัยของการศึกษาขบวนการเป็นเมืองของชุมชน 3 อันดับ.....	204
5.3	การแบ่งยุคสมัยของการศึกษาขบวนการเป็นเมืองของชุมชนสันกำแพง.....	207
5.4	การแบ่งยุคสมัยของการศึกษาขบวนการเป็นเมืองของชุมชนจอมทอง.....	253
5.5	การแบ่งยุคสมัยของการศึกษาขบวนการเป็นเมืองของชุมชนอมก๋อย.....	283
5.6	กรอบแสดงขบวนการเป็นเมืองของชุมชนอันดับ 1, 2, 3.....	303
6.1	กรอบการศึกษาลักษณะเฉพาะของชุมชนเมืองขนาดเล็ก จ. เชียงใหม่.....	305
7.1	กรอบการวิเคราะห์และเปรียบเทียบลักษณะเฉพาะของชุมชน เพื่อรองรับการ พิจารณาแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาชุมชนเมืองขนาดเล็ก จ. เชียงใหม่.....	823
7.2	กรอบการวิเคราะห์และเปรียบเทียบลักษณะเฉพาะของชุมชน เพื่อรองรับการ พิจารณาแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนา.....	824
7.3	การเปรียบเทียบระดับความเป็นเมืองเมื่อพิจารณาจากขบวนการเป็นเมือง ในด้านต่างๆ.....	844
7.4	การเปรียบเทียบระดับความเป็นเมืองเมื่อพิจารณาจากเหตุ และปัจจัยของ ขบวนการเป็นเมืองในด้านต่างๆ.....	845
7.5	การเปรียบเทียบคุณค่าของชุมชน 3 อันดับ เมื่อพิจารณาจากลักษณะเฉพาะตัว ของชุมชนเชิงพื้นที่เมือง.....	849
7.6	การเปรียบเทียบคุณค่าของชุมชน 3 อันดับ เมื่อพิจารณาจากลักษณะเฉพาะตัว ของชุมชนเชิงพื้นที่เมือง โดยภาพรวม.....	850
7.7	การเปรียบเทียบคุณค่าของชุมชน 3 อันดับ เมื่อพิจารณาจากลักษณะเฉพาะตัว ของชุมชนเชิงพื้นที่ย่าน.....	859

สารบัญแนบภูมิ (ต่อ)

แนบภูมิ

หน้า

7.8	การเปรียบเทียบคุณค่าของชุมชน 3 อันดับ เมื่อพิจารณาจากลักษณะเฉพาะตัวของชุมชนเชิงพื้นที่อาคาร.....	866
8.1	กรอบการศึกษาข้อพิจารณากำหนดแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาชุมชนเมืองขนาดเล็ก จ. เชียงใหม่.....	914
8.2	ข้อพิจารณากำหนดแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาชุมชนเมืองขนาดเล็ก.....	915
8.3	ข้อพิจารณากำหนดแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาชุมชนเมืองขนาดเล็ก : สันกำแพง.....	917
8.4	ข้อพิจารณากำหนดแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาชุมชนเมืองขนาดเล็ก : จอมทอง.....	938
8.5	ข้อพิจารณากำหนดแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาชุมชนเมืองขนาดเล็ก : อมก๋อย.....	957

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 ระบบชุมชนระดับภาค พ.ศ.2530-2537.....	109
3.2 ชุมชนศูนย์กลางแต่ละลำดับของจังหวัดเชียงใหม่.....	145
3.3 สรุปรภาพรวมของชุมชนเมืองนครเชียงใหม่.....	160
4.1 รายชื่อตำบลในเขตการปกครองของชุมชนสันกำแพง.....	170
4.2 ตารางรายชื่อตำบลในเขตการปกครองชุมชนจอมทอง.....	177
4.3 รายละเอียดจำนวนประชากรชุมชนจอมทอง.....	180
4.4 รายชื่อตำบลในเขตการปกครองของชุมชนอมก๋อย.....	188
4.5 รายละเอียดจำนวนประชากรชุมชนอมก๋อย.....	190
4.6 จำนวนประชากรรายตำบลชุมชนอมก๋อย.....	191
4.7 การใช้ไฟฟ้าในชุมชนอมก๋อย.....	194
4.8 แหล่งน้ำธรรมชาติในชุมชนอมก๋อย.....	196
5.1 สรุบบทวนการเป็นเมืองของชุมชนอันดับ 1 สันกำแพง.....	248
5.2 สรุบทะเหตุและปัจจัยของบทวนการเป็นเมืองของชุมชนอันดับ 1 สันกำแพง.....	249
5.3 สรุบบทวนการเป็นเมืองของชุมชนอันดับ 2 จอมทอง.....	278
5.4 สรุบทะเหตุและปัจจัยของบทวนการเป็นเมืองของชุมชนอันดับ 2 จอมทอง.....	249
5.5 สรุบบทวนการเป็นเมืองของชุมชนอันดับ 3 อมก๋อย.....	299
5.6 สรุบทะเหตุและปัจจัยของบทวนการเป็นเมืองของชุมชนอันดับ 3 อมก๋อย.....	300
5.7 สรุบบทวนการเป็นเมืองของชุมชนอันดับ 1, 2, 3.....	302
6.1 ลักษณะเฉพาะตัวของที่ตั้ง, ธรรมชาติแวดล้อม, คุณค่า และการประเมิน : สันกำแพง.....	319
6.2 การใช้ที่ดินในเขตพื้นที่ศึกษาชุมชนสันกำแพงยุคโบราณ.....	322
6.3 การใช้ที่ดินในเขตพื้นที่ศึกษาชุมชนสันกำแพงยุคอดีต.....	325
6.4 การใช้ที่ดินในเขตพื้นที่ศึกษาชุมชนสันกำแพงในปัจจุบัน.....	329
6.5 การใช้ที่ดินในเขตพื้นที่ศึกษาชุมชนสันกำแพงในอนาคต.....	332
6.6 แสดงลักษณะเฉพาะตัวของการใช้ประโยชน์ที่ดิน, คุณค่า และการประเมิน : สันกำแพง.....	336

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
6.7	ลักษณะเฉพาะตัวของ โครงสร้างพื้นฐานชุมชนโดยภาพรวม : สันกำแพง..... 371
6.8	ลักษณะเฉพาะตัวของ โครงสร้างพื้นฐานชุมชนคุณค่าและการประเมิน : สันกำแพง..... 372
6.9	รูปแบบกิจกรรมทาง เศรษฐกิจและสังคมสมัยใหม่ ประเภทการค้าและบริการ ในเขตสุขาภิบาล : สันกำแพง..... 381
6.10	จำนวนและร้อยละของรูปแบบกิจกรรมประเภทการค้าและบริการจำแนกตาม ประเภทการค้าในเขตสุขาภิบาล : สันกำแพง..... 383
6.11	จำนวนและร้อยละของรูปแบบกิจกรรมประเภทการค้าและบริการจำแนกตาม สภาพแรงงานในเขตสุขาภิบาล : สันกำแพง..... 383
6.12	รูปแบบกิจกรรมทาง เศรษฐกิจและสังคมสมัยใหม่ ประเภทอุตสาหกรรมในเขต สุขาภิบาล : สันกำแพง..... 384
6.13	จำนวนและร้อยละของรูปแบบกิจกรรมประเภทอุตสาหกรรมจำแนกตามสภาพ แรงงานในเขตสุขาภิบาล : สันกำแพง..... 385
6.14	รูปแบบกิจกรรมทาง เศรษฐกิจและสังคมสมัยใหม่ ประเภทอุตสาหกรรม เฉพาะบริเวณสองฟากถนนสาย เชียงใหม่-สันกำแพง..... 385
6.15	ลักษณะเฉพาะตัวทาง เศรษฐกิจและสังคม, คุณค่า และการประเมิน : สันกำแพง..... 389
6.16	ลักษณะเฉพาะตัวทางด้านจิตใจ, คุณค่า และการประเมิน : สันกำแพง..... 404
6.17	สรุปลักษณะเฉพาะตัวของชุมชน, คุณค่า และการประเมินโดยภาพรวมระดับ เมือง : สันกำแพง..... 406
6.18	ลักษณะเฉพาะตัวขององค์ประกอบทางกายภาพของย่านชุมชน : สันกำแพง..... 426
6.19	ลักษณะเฉพาะตัวของพื้นที่ย่าน, คุณค่า และการประเมิน : สันกำแพง..... 430
6.20	ลักษณะเฉพาะตัวของบ้านโดยภาพรวม : สันกำแพง..... 460
6.21	ลักษณะเฉพาะตัวของบ้าน, คุณค่า และการประเมิน : สันกำแพง..... 461
6.22	ลักษณะเฉพาะตัวของวัดโดยภาพรวม : สันกำแพง..... 481
6.23	ลักษณะเฉพาะตัวของวัด, คุณค่า และการประเมิน : สันกำแพง..... 482
6.24	ลักษณะเฉพาะตัวของตลาดโดยภาพรวม : สันกำแพง..... 492

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
6.25 ลักษณะเฉพาะตัวของตลาด, คุณค่า และการประเมิน : สันกำแพง.....	493
6.26 ลักษณะเฉพาะตัวของสถานที่ราชการโดยภาพรวม : สันกำแพง.....	503
6.27 ลักษณะเฉพาะตัวของสถานที่ราชการ, คุณค่า และการประเมิน : สันกำแพง...	504
6.28 ลักษณะเฉพาะตัวของชุมชนสันกำแพง, คุณค่า และการประเมินโดยภาพรวม....	509
6.29 ลักษณะเฉพาะตัวของที่ตั้ง, ธรรมชาติแวดล้อม, คุณค่า และการประเมิน : จอมทอง.....	518
6.30 การใช้ที่ดินในเขตพื้นที่ศึกษาชุมชนจอมทองยุคโบราณ.....	521
6.31 การใช้ที่ดินในเขตพื้นที่ศึกษาชุมชนจอมทองยุคอดีต.....	524
6.32 การใช้ที่ดินในเขตพื้นที่ศึกษาชุมชนจอมทองยุคปัจจุบัน.....	528
6.33 การใช้ที่ดินในเขตพื้นที่ศึกษาชุมชนจอมทองในอนาคต.....	530
6.34 แสดงลักษณะเฉพาะตัวของการใช้ประโยชน์ที่ดิน, คุณค่า และการประเมิน : จอมทอง.....	534
6.35 ลักษณะเฉพาะตัวของโครงสร้างพื้นฐานชุมชนโดยภาพรวม : จอมทอง.....	566
6.36 ลักษณะเฉพาะตัวของโครงสร้างพื้นฐานชุมชนคุณค่า และการประเมิน : จอมทอง	
6.37 ลักษณะเฉพาะตัวทางเศรษฐกิจและสังคม, คุณค่า และการประเมิน : จอมทอง.	567
6.38 ลักษณะเฉพาะตัวทางด้านจิตใจ, คุณค่า และการประเมิน : จอมทอง.....	582
6.39 สรุปลักษณะเฉพาะตัวของชุมชน, คุณค่า และการประเมินโดยภาพรวมระดับ เมือง : จอมทอง.....	599
6.40 ลักษณะเฉพาะตัวขององค์ประกอบทางกายภาพของย่านชุมชน : จอมทอง.....	600
6.41 ลักษณะเฉพาะตัวของพื้นที่ย่าน, คุณค่า และการประเมิน : จอมทอง.....	618
6.42 ลักษณะเฉพาะตัวของบ้านโดยภาพรวม : จอมทอง.....	622
6.43 ลักษณะเฉพาะตัวของบ้าน, คุณค่า และการประเมิน : จอมทอง.....	642
6.44 ลักษณะเฉพาะตัวของวัดโดยภาพรวม : จอมทอง.....	643
6.45 ลักษณะเฉพาะตัวของวัด, คุณค่า และการประเมิน : จอมทอง.....	662
6.46 ลักษณะเฉพาะตัวของตลาดโดยภาพรวม : จอมทอง.....	663
6.47 ลักษณะเฉพาะตัวของตลาด, คุณค่า และการประเมิน : จอมทอง.....	674
6.48 ลักษณะเฉพาะตัวของสถานที่ราชการโดยภาพรวม : จอมทอง.....	675

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
6.49 ลักษณะเฉพาะตัวของสถานที่ราชการ, คุณค่า และการประเมิน : จอมทอง....	687
6.50 สรุปลักษณะเฉพาะตัวของชุมชนจอมทอง, คุณค่า และการประเมินโดยภาพรวม..	688
6.51 ลักษณะเฉพาะตัวของที่ตั้ง, ธรรมชาติแวดล้อม, คุณค่า และการประเมิน :	
อมก๋อย.....	692
6.52 การใช้ที่ดินในเขตพื้นที่ศึกษาชุมชนอมก๋อยยุคโบราณ.....	700
6.53 การใช้ที่ดินในเขตพื้นที่ศึกษาชุมชนอมก๋อยยุคอดีต.....	703
6.54 การใช้ที่ดินในเขตพื้นที่ศึกษาชุมชนอมก๋อยยุคปัจจุบัน.....	706
6.55 แสดงลักษณะเฉพาะตัวของการใช้ประโยชน์ที่ดิน, คุณค่า และการประเมิน :	
อมก๋อย.....	708
6.56 ลักษณะเฉพาะตัวของโครงสร้างพื้นฐานชุมชนโดยภาพรวม : อมก๋อย.....	711
6.57 ลักษณะเฉพาะตัวของโครงสร้างพื้นฐานชุมชนคุณค่า และการประเมิน : อมก๋อย.	731
6.58 ลักษณะเฉพาะตัวทางเศรษฐกิจและสังคม, คุณค่า และการประเมิน : อมก๋อย..	732
6.59 ลักษณะเฉพาะตัวทางด้านจิตใจ, คุณค่า และการประเมิน : อมก๋อย.....	741
6.60 สรุปลักษณะเฉพาะตัวของชุมชน, คุณค่า และการประเมินโดยภาพรวมระดับ	
เมือง : อมก๋อย.....	754
6.61 ลักษณะเฉพาะตัวขององค์ประกอบทางกายภาพของย่านชุมชน : อมก๋อย.....	755
6.62 ลักษณะเฉพาะตัวของพื้นที่ย่าน, คุณค่า และการประเมิน : อมก๋อย.....	768
6.63 ลักษณะเฉพาะตัวของบ้านโดยภาพรวม : อมก๋อย.....	770
6.64 ลักษณะเฉพาะตัวของบ้าน, คุณค่า และการประเมิน : อมก๋อย.....	784
6.65 ลักษณะเฉพาะตัวของวัดโดยภาพรวม : อมก๋อย.....	785
6.66 ลักษณะเฉพาะตัวของวัด, คุณค่า และการประเมิน : อมก๋อย.....	799
6.67 ลักษณะเฉพาะตัวของตลาดโดยภาพรวม : อมก๋อย.....	800
6.68 ลักษณะเฉพาะตัวของตลาด, คุณค่า และการประเมิน : อมก๋อย.....	807
6.69 ลักษณะเฉพาะตัวของสถานที่ราชการโดยภาพรวม : อมก๋อย.....	808
6.70 ลักษณะเฉพาะตัวของสถานที่ราชการ, คุณค่า และการประเมิน : อมก๋อย.....	814
6.71 สรุปลักษณะเฉพาะตัวของชุมชนอมก๋อย, คุณค่า และการประเมินโดยภาพรวม...	815

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
6.72	สรุปลักษณะเฉพาะตัวของชุมชนอ้อมก้อย คุณค่า และการประเมินโดยภาพรวม.... 819
6.73	สรุปลักษณะเฉพาะตัวของชุมชนอันดับ 1, 2, 3 คุณค่าและการประเมิน โดยภาพรวม..... 821
7.1	การเปรียบเทียบระดับของความเป็นชุมชนเมืองตามลักษณะของขบวนการ เหตุและปัจจัยที่มีต่อขบวนการเป็นเมืองของชุมชน..... 843
7.2	ลักษณะเฉพาะของการประเมินคุณค่าชุมชนเชิงเปรียบเทียบของชุมชนกรณีศึกษา.. 848
7.3	ลักษณะเฉพาะของการประเมินคุณค่าชุมชนในพื้นที่ย่านเชิงเปรียบเทียบของชุมชน กรณีศึกษา..... 858
7.4	ลักษณะเฉพาะและการประเมินคุณค่าชุมชนเชิงเปรียบเทียบของชุมชนกรณีศึกษา.. 865
7.5	ศักยภาพของพื้นที่ชุมชนต่อการอนุรักษ์และพัฒนา..... 896
7.6	ศักยภาพของการอนุรักษ์และพัฒนาของชุมชนแต่ละอันดับ..... 897
7.7	เงื่อนไขหรือข้อจำกัดของพื้นที่ชุมชนต่อการอนุรักษ์และพัฒนา..... 898
7.8	เงื่อนไขหรือข้อจำกัดของการอนุรักษ์และพัฒนาของชุมชนแต่ละอันดับ..... 900

สารบัญแนบที่

แผนที่	หน้า
3.1 ชุมชนที่ราบลุ่มแม่น้ำกกและแม่น้ำปิงตอนบน.....	80
3.2 อาณาเขตอาณาจักรล้านนาในอดีต.....	83
3.3 ระบบและลำดับของชุมชนเมืองในอาณาจักรล้านนา.....	88
3.4 ระบบชุมชนเมืองนครเชียงใหม่ในอดีต : มณฑลพายัพ.....	89
3.5 ระบบชุมชนเมืองนครเชียงใหม่ในอดีต : มณฑลมหาสารภูรี.....	90
3.6 การเชื่อมโยงของชุมชนเมืองในอาณาจักรล้านนาและพื้นที่โดยรอบ.....	92
3.7 เส้นทางน้ำที่ใช้เพื่อการสัญจรในอดีตของอาณาจักรล้านนา.....	97
3.8 เส้นทางน้ำปิงระหว่างฮอด-ตาก ที่เต็มไปด้วยแก่งต่างๆ.....	98
3.9 อาณาเขตของอาณาจักรล้านนาในปัจจุบัน.....	101
3.10 ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของอาณาจักรล้านนาในปัจจุบัน.....	102
3.11 ภูมิประเทศของภูเขา, ที่ราบ และลำน้ำที่สำคัญของชุมชนเมือง.....	104
3.12 ระบบชุมชน, การเชื่อมโยง และการใช้ที่ดินของภาค.....	116
3.13 ผังเมืองนครเชียงใหม่ในอดีต.....	126
3.14 อาณาเขตของของชุมชนเมืองนครเชียงใหม่ในอดีต.....	127
3.15 ผังเมืองนครเชียงใหม่ในปัจจุบัน.....	130
3.16 ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของเมืองนครเชียงใหม่.....	132
3.17 ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของชุมชนเมืองนครเชียงใหม่.....	133
3.18 ภูมิประเทศของเมืองนครเชียงใหม่ และปริมาณน้ำฝน.....	135
3.19 ระบบชุมชนเมืองขนาดเล็กนครเชียงใหม่ในปัจจุบัน.....	149
3.20 ระบบชุมชนเมืองขนาดเล็กและทิศทางการใช้บริการ.....	150
3.21 การเชื่อมโยงของชุมชนเมืองขนาดเล็กนครเชียงใหม่ ภายในและภายนอกจังหวัด	151
3.22 การใช้ที่ดินของชุมชนเมืองนครเชียงใหม่.....	154
3.23 การใช้ที่ดินของชุมชนเมืองนครเชียงใหม่ พิจารณาจากพื้นที่สภาพป่าไม้ พ.ศ. 2530.....	155
3.24 การใช้ที่ดินของชุมชนเมืองนครเชียงใหม่ที่เหมาะสมต่อการเกษตรกรรม.....	156
3.25 แผนการใช้ที่ดินของชุมชนเมืองนครเชียงใหม่ในอนาคต.....	157
4.1 อาณาเขตการปกครองของชุมชนสันกำแพง.....	169

สารบัญแนก (ต่อ)

แผนก	หน้า
4.2 อาณาเขตการปกครองของชุมชนจอมทอง.....	178
4.3 อาณาเขตการปกครองของชุมชนอมก๋อย.....	187
5.1 อัตราความเป็นเมืองชุมชนเมืองขนาดเล็ก จ. เชียงใหม่.....	202
5.2 ของเขตของพื้นที่ศึกษาชุมชนสันกำแพง.....	206
5.3 ที่ตั้งแหล่งบุคคลันพบ โบราณวัตถุ และชุมชนโบราณสมัยประวัติศาสตร์.....	210
5.4 ที่ตั้งวัด เชียงแสน.....	217
5.5 การตั้งถิ่นฐานของชุมชนสันกำแพงในช่วง พ.ศ.2339-2427.....	222
5.6 ที่ตั้งศูนย์กลางการปกครองและตลาดของชุมชนสันกำแพงในช่วงจัดการปกครอง มณฑลเทศาภิบาล พ.ศ.2442-2476.....	227
5.7 มณฑลพายัพ.....	228
5.8 มณฑลมหาสารบุรี.....	229
5.9 กายภาพของชุมชนสันกำแพงยุคอดีต.....	232
5.10 กายภาพของชุมชนสันกำแพงยุคปัจจุบัน.....	239
5.11 อำเภอสันกำแพง, ที่ตั้งกิ่งอำเภอ สหกรณ์และบริเวณพื้นที่กำหนดเพื่อการสร้าง เมืองใหม่ในอนาคต.....	241
5.12 ขอบเขตของพื้นที่ศึกษาชุมชนจอมทอง.....	252
5.13 ที่ตั้งและข้อสันนิษฐานทางกายภาพของชุมชนยุคโบราณ : ชุมชนเมืองอัครบุรีระ, เมืองอาง, เมืองกลาง.....	258
5.14 ที่ตั้งศูนย์กลางการปกครองชุมชนจอมทองในช่วงจัดการปกครองแบบมณฑล เทศาภิบาล พ.ศ.2442-2476.....	264
5.15 กายภาพของชุมชนจอมทองยุคอดีต.....	268
5.16 แสดงกายภาพของชุมชนจอมทองยุคปัจจุบัน.....	274
5.17 ขอบเขตของพื้นที่ศึกษาชุมชนอมก๋อย.....	282
5.18 ที่ตั้งชุมชนยุคโบราณ : ชุมชนชาวลัวะ.....	285
5.19 ที่ตั้งศูนย์กลางการปกครองชุมชนอมก๋อยในช่วงจัดการปกครองแบบมณฑลเทศาภิบาล พ.ศ.2442-2476.....	290

สารบัญแนกที่ (ต่อ)

แผนที่	หน้า
5.20	293
5.21	295
6.1	321
6.2	324
6.3	328
6.4	331
6.5	339
6.6	342
6.7	350
6.8	357
6.9	361
6.10	364
6.11	368
6.12	395
6.13	397
6.14	408
6.15	464
6.16	465
6.17	466
6.18	480
6.19	484
6.20	487
6.21	496
6.22	498
6.23	520
6.24	523

สารบัญแนที่ (ต่อ)

แผนที่	หน้า
6.25 ลักษณะการใช้ที่ดินโดยสังเขปในยุคปัจจุบัน : จอมทอง.....	527
6.26 แนวโน้มการใช้ที่ดินโดยสังเขปในอนาคต : จอมทอง.....	529
6.27 เส้นทางน้ำ และทางบกที่มีการสัญจรในยุคโบราณ : จอมทอง.....	539
6.28 ลักษณะเส้นทางสัญจรปัจจุบัน และแนวโน้มการตัดถนนอ้อมเมือง.....	543
6.29 แนวสายไฟฟ้าสายหลัก, สายรอง, สายย่อย : จอมทอง.....	550
6.30 แนวท่อจ่ายน้ำประปา : จอมทอง.....	555
6.31 แนวท่อระบายน้ำ : จอมทอง.....	560
6.32 เส้นทางกาให้บริการจัดเก็บขยะของสุขาภิบาล : จอมทอง.....	563
6.33 กลุ่มสังคมในยุคโบราณ-อดีต-ปัจจุบัน เชิงพื้นที่ : จอมทอง.....	572
6.34 กลุ่มสังคมในพื้นที่ชุมชน : จอมทอง.....	573
6.35 กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมเชิงพื้นที่ : จอมทอง.....	577
6.36 จินตภาพของชุมชนยุคอดีต : จอมทอง.....	589
6.37 จินตภาพของชุมชนยุคปัจจุบัน : จอมทอง.....	592
6.38 พื้นที่ย่าน 2 ลักษณะ : จอมทอง.....	604
6.39 ที่ตั้งวัด 74 วัด ในเขตอำเภอจอมทอง.....	645
6.40 ที่ตั้งวัดร้าง 26 วัด ในเขตอำเภอจอมทอง.....	646
6.41 ที่ตั้งวัดปัจจุบันในเขตสุขาภิบาลจอมทอง.....	647
6.42 ที่ตั้งและระดับความสำคัญของวัด : จอมทอง.....	660
6.43 ที่ตั้งของตลาดรูปแบบต่างๆ : จอมทอง.....	671
6.44 ที่ตั้งสถานที่ราชการในยุคอดีตตอนต้น พ.ศ.2445-2476 และยุคปัจจุบันตอนต้น พ.ศ.2477-2533 : จอมทอง.....	678
6.45 ที่ตั้งของสถานที่ราชการ และโรงเรียน : จอมทอง.....	684
6.46 ลักษณะการใช้ที่ดินโดยสังเขปในยุคอดีต : อมก๋อย.....	702
6.47 ลักษณะการใช้ที่ดินโดยสังเขปในยุคปัจจุบัน : อมก๋อย.....	705
6.48 แนวโน้มการใช้ที่ดินโดยสังเขปในอนาคต : อมก๋อย.....	707
6.49 เส้นทางน้ำและทางบกที่มีการสัญจรในยุคอดีต : อมก๋อย.....	713

สารบัญแนบที่ (ต่อ)

แนบที่

หน้า

6.50	ลักษณะเส้นทางการสัญจรในปัจจุบัน : อมก๋อย.....	716
6.51	แนวสายไฟฟ้าสายหลัก, สายรอง : อมก๋อย.....	721
6.52	แนวท่อจ่ายน้ำประปาของชุมชน : อมก๋อย.....	725
6.53	แนวร่องระบายน้ำของชุมชน : อมก๋อย.....	728
6.54	กลุ่มสังคมที่มีพัฒนาการจากยุคโบราณ-อดีต-ปัจจุบัน-เชิงพื้นที่ : อมก๋อย.....	736
6.55	กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมเชิงพื้นที่ : อมก๋อย.....	738
6.56	จินตภาพของชุมชนในยุคอดีต : อมก๋อย.....	748
6.57	จินตภาพของชุมชนในยุคปัจจุบัน : อมก๋อย.....	750
6.58	พื้นที่ย่าน 2 ลักษณะ : อมก๋อย.....	759
6.59	ที่ตั้งวัดปัจจุบัน 3 วัด : อมก๋อย.....	787
6.60	ที่ตั้งวัดปัจจุบัน 2 วัด ในเขตสุขาภิบาล.....	788
6.61	ที่ตั้งและระดับความสำคัญของวัด : อมก๋อย.....	798
6.62	ที่ตั้งของตลาดรูปแบบต่างๆ : อมก๋อย.....	804
6.63	ที่ตั้งสถานที่ราชการและโรงเรียน : อมก๋อย.....	812
7.1	ระบบชุมชนและการใช้บริการของชุมชนเมืองขนาดต่างๆ เมื่อพิจารณาจากระบบ ศูนย์กลางของภาค.....	832
7.2	การใช้ที่ดินในปัจจุบันของพื้นที่ชุมชนเมือง เมื่อพิจารณาจากการใช้ที่ดินของภาค..	834
7.3	การใช้ที่ดินในอนาคต และศักยภาพของการพัฒนา เมื่อพิจารณาจากนโยบาย การใช้ที่ดินของภาค.....	835
7.4	ศักยภาพของพื้นที่ต่อการอนุรักษ์และพัฒนา : ชุมชนเมืองสันกำแพง.....	901
7.5	เงื่อนไขหรือข้อจำกัดของพื้นที่ต่อการอนุรักษ์และพัฒนา : ชุมชนเมืองสันกำแพง..	903
7.6	ศักยภาพของพื้นที่ต่อการอนุรักษ์และพัฒนา : ชุมชนเมืองจอมทอง.....	905
7.7	เงื่อนไขหรือข้อจำกัดของพื้นที่ต่อการอนุรักษ์และพัฒนา : ชุมชนเมืองจอมทอง...	907
7.8	ศักยภาพของพื้นที่ต่อการอนุรักษ์และพัฒนา : ชุมชนเมืองอมก๋อย.....	909
7.9	เงื่อนไขหรือข้อจำกัดของพื้นที่ต่อการอนุรักษ์และพัฒนา : ชุมชนเมืองอมก๋อย....	911
8.1	แนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาในพื้นที่ชุมชนเมืองสันกำแพง โดยพิจารณาจาก แผนงานระยะสั้นและยาว.....	934

สารบัญแนบที่ (ต่อ)

แนบที่

หน้า

8.2	แนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาในพื้นที่ชุมชนเมืองจอมทอง โดยพิจารณาจาก แผนงานระยะสั้นและยาว.....	953
8.3	แนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาในพื้นที่ชุมชนเมืองอัมก้อย โดยพิจารณาจาก แผนงานระยะสั้นและยาว.....	970

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1	แม่แบบทฤษฎีหรือแบบจำลองการขยายตัวของเมือง..... 23
3.1	รูปแบบและวิธีการสัญจรทางบก ลักษณะต่างๆ ในอดีตของอาณาจักรล้านนา..... 93
3.2	รูปแบบและวิธีการสัญจรทางน้ำ ลักษณะต่างๆ ในอดีตของอาณาจักรล้านนา..... 99
5.1	วัตถุประสงค์ที่ขุดค้นพบในเขตอำเภอสันกำแพง..... 211
5.2	ศิลาจารึกหมื่นดาบเรื่อน และสภาพวัด เชียงแสนปัจจุบัน..... 218
5.3	พัฒนาการของขบวนการเป็นเมือง 4 ชั้น ตามทฤษฎีขบวนการเป็นเมืองของ Patrick Geddes..... 243
5.4	พัฒนาการของขบวนการเป็นเมือง 4 ชั้นของชุมชนสันกำแพง..... 244
5.5	พัฒนาการของขบวนการเป็นเมือง 4 ชั้นของชุมชนจอมทอง..... 276
5.6	พัฒนาการของขบวนการเป็นเมือง 4 ชั้นของชุมชนอมก๋อย..... 297
6.1	ลักษณะ ที่ตั้งและลักษณะแวดล้อมยุคโบราณ : สันกำแพง..... 311
6.2	ลักษณะ ที่ตั้งและลักษณะแวดล้อมยุคอดีต : สันกำแพง..... 313
6.3	ลักษณะ ที่ตั้งและลักษณะแวดล้อมยุคปัจจุบัน : สันกำแพง..... 315
6.4	ลักษณะ ที่ตั้งและลักษณะแวดล้อมในอนาคต : สันกำแพง..... 317
6.5	ลักษณะปัญหาการใช้ที่ดินโดยสังเขป : สันกำแพง..... 334
6.6	ภาพถ่ายทางอากาศ พ.ศ.2495 แสดงเส้นทางน้ำที่มีการสัญจรในยุคอดีต : สันกำแพง..... 340
6.7	ภาพถ่ายทางอากาศ พ.ศ.2495 แสดงเส้นทางหลัก, เส้นทางรอง : สันกำแพง 344
6.8	ภาพถ่ายทางอากาศ พ.ศ.2519 แสดงเส้นทางหลัก, เส้นทางรอง, เส้นทางย่อย : สันกำแพง..... 346
6.9	ภาพถ่ายทางอากาศ พ.ศ.2529 แสดงเส้นทางหลัก, เส้นทางรอง, เส้นทางย่อย และเส้นทางตัดใหม่ : สันกำแพง..... 348
6.10	ลักษณะเฉพาะตัวของเส้นทางสัญจรประเภทต่างๆ : สันกำแพง..... 351
6.11	ลักษณะทั่วไปของเส้นทางสัญจร 3 กลุ่ม : สันกำแพง..... 353
6.12	สภาพปัญหาของเส้นทางสัญจร : สันกำแพง..... 354
6.13	ลักษณะการวางแนวสายไฟฟ้าสายหลัก, สายรอง, เข้าสู่อำเภอพักอาศัย : สันกำแพง..... 358

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
6.14 รูปแบบต่างๆ ของการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค : สันกำแพง.....	360
6.15 รูปแบบต่างๆ ของการระบายน้ำ : สันกำแพง.....	363
6.16 สภาพปัญหาของการระบายน้ำในพื้นที่ชุมชน.....	365
6.17 สภาพปัญหาของขยะในพื้นที่ชุมชน.....	369
6.18 กลุ่มสังคมในยุคอดีต-ปัจจุบัน เชียงใหม่ : สันกำแพง.....	376
6.19 กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เชียงใหม่ : สันกำแพง.....	379
6.20 กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม : สันกำแพง.....	387
6.21 จินตภาพเมืองของเควิน ลิษฐ์.....	390
6.22 จินตภาพชุมชนสันกำแพง โดยคนในพื้นที่ชุมชน.....	391
6.23 ภูมิทัศน์และสุนทรียภาพของจินตภาพเมืองจากองค์ประกอบ : สันกำแพง.....	401
6.24 ลักษณะการใช้พื้นที่ภายในย่านชุมชนทิศเหนือ : สันกำแพง.....	410
6.25 ลักษณะบรรยากาศของพื้นที่ย่านชุมชนทิศเหนือ : สันกำแพง.....	411
6.26 ลักษณะการใช้พื้นที่ย่านชุมชนทิศใต้ : สันกำแพง.....	413
6.27 ลักษณะการใช้พื้นที่ย่านใจกลางชุมชน : สันกำแพง.....	415
6.28 ลักษณะบรรยากาศของพื้นที่ย่านใจกลางชุมชน : สันกำแพง.....	416
6.29 ลักษณะการใช้พื้นที่ย่านชุมชนทิศเหนือ : สันกำแพง.....	418
6.30 ลักษณะบรรยากาศของพื้นที่ย่านชุมชนทิศเหนือ : สันกำแพง.....	419
6.31 ลักษณะการใช้พื้นที่และบรรยากาศของพื้นที่ย่านชุมชนทิศใต้ : สันกำแพง.....	421
6.32 ลักษณะการใช้พื้นที่และบรรยากาศของพื้นที่ย่านชุมชนทิศตะวันออก : สันกำแพง..	423
6.33 รูปแบบบ้าน, การใช้พื้นที่, บรรยากาศ บ้านแถว 1 ชั้น : สันกำแพง.....	434
6.34 รูปแบบบ้าน, การใช้พื้นที่, บรรยากาศ บ้านแถว 2 ชั้น : สันกำแพง.....	436
6.35 รูปแบบและลักษณะเรือนไม้บัว : เรือนชนบทภาคเหนือ.....	438
6.36 รูปแบบและลักษณะเรือนเครื่องสับ และเรือนกาแลภาคเหนือ.....	440
6.37 รูปแบบบ้าน, การใช้พื้นที่, บรรยากาศ บ้านเดี่ยวใต้ถุนสูงขนาดกลาง : สันกำแพง.....	443
6.38 รูปแบบบ้าน, การใช้พื้นที่, บรรยากาศ บ้านเดี่ยวสมัยใหม่ : สันกำแพง.....	446

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
6.39 รูปแบบบ้าน, การใช้พื้นที่, บรรยากาศ บ้านเดี่ยวแถว : สันกำแพง.....	447
6.40 รูปแบบตึกแถว, การใช้พื้นที่, บรรยากาศ ตึกแถวในช่วงต้นของยุคปัจจุบัน : สันกำแพง.....	448
6.41 รูปแบบตึกแถว, การใช้พื้นที่, บรรยากาศ ตึกแถวในช่วงปลายของยุคปัจจุบัน : สันกำแพง.....	449
6.42 ลักษณะเฉพาะของบ้านโดยภาพรวม ประเภทบ้านเดี่ยวใต้ถุนสูงและบ้านเรือนแถว ในอดีต : สันกำแพง.....	451
6.43 ลักษณะเฉพาะของบ้านโดยภาพรวม ประเภทบ้านเดี่ยวสมัยใหม่ และตึกแถว ในปัจจุบัน : สันกำแพง.....	452
6.44 ลักษณะเฉพาะของบ้านโดยภาพรวม ประเภทบ้านเดี่ยวใต้ถุนสูง พิจารณาจาก อาคารที่มีอยู่จริง : สันกำแพง.....	453
6.45 ลักษณะเฉพาะของบ้านโดยภาพรวม ประเภทบ้านเรือนแถว พิจารณาจากอาคาร ที่มีอยู่จริง : สันกำแพง.....	457
6.46 ลักษณะทางสถาปัตยกรรม, การใช้พื้นที่ และบรรยากาศของวัดยุคโบราณ ที่มีอยู่ใน ปัจจุบัน : สันกำแพง.....	469
6.47 ลักษณะทางสถาปัตยกรรม, การใช้พื้นที่ และบรรยากาศของวัดยุคอดีต ที่มีอยู่ใน ปัจจุบัน : สันกำแพง.....	472
6.48 ลักษณะทางสถาปัตยกรรม, การใช้พื้นที่ และบรรยากาศของวัดยุคปัจจุบัน : สันกำแพง.....	475
6.49 ลักษณะตลาดรูปแบบต่างๆ สถาปัตยกรรม, การใช้พื้นที่ และบรรยากาศ : สันกำแพง.....	488
6.50 ลักษณะทางสถาปัตยกรรม, การใช้พื้นที่ และบรรยากาศของสถานที่ราชการ : สันกำแพง.....	499
6.51 ลักษณะทางสถาปัตยกรรม, การใช้พื้นที่ และบรรยากาศของโรงเรียน : สันกำแพง.....	500
6.52 ลักษณะที่ตั้งและลักษณะแวดล้อมยุคโบราณ : จอมทอง.....	512

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
6.53 ลักษณะที่ตั้งและลักษณะแวดล้อมยุคอดีต : จอมทอง.....	514
6.54 ลักษณะที่ตั้งและลักษณะแวดล้อมยุคปัจจุบัน : จอมทอง.....	516
6.55 สภาพปัญหาการใช้ที่ดินโดยสังเขป : จอมทอง.....	532
6.56 ภาพถ่ายทางอากาศ พ.ศ.2495 แสดงเส้นทางหลัก, เส้นทางรอง, เส้นทางย่อย : จอมทอง.....	538
6.57 ภาพถ่ายทางอากาศ พ.ศ.2519 แสดงเส้นทางหลัก, เส้นทางรอง, เส้นทางย่อย : จอมทอง.....	540
6.58 ภาพถ่ายทางอากาศ พ.ศ.2529 แสดงเส้นทางหลัก, เส้นทางรอง, เส้นทางย่อย : จอมทอง.....	541
6.59 ลักษณะเฉพาะตัวของเส้นทางการสัญจรประเภทต่างๆ : จอมทอง.....	544
6.60 ลักษณะทั่วไปของเส้นทางการสัญจร : จอมทอง.....	546
6.61 สภาพปัญหาของเส้นทางการสัญจร : จอมทอง.....	547
6.62 ลักษณะทั่วไปของเส้นทางการสัญจร : จอมทอง.....	551
6.63 รูปแบบต่างๆ ของการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค : จอมทอง.....	553
6.64 รูปแบบต่างๆ ของการระบายน้ำในพื้นที่ชุมชน : จอมทอง.....	557
6.65 สภาพปัญหาของการระบายน้ำในพื้นที่ชุมชน : จอมทอง.....	559
6.66 สภาพปัญหาของขยะในพื้นที่ชุมชน : จอมทอง.....	564
6.67 กิจกรรมทางเศรษฐกิจ และสังคม : จอมทอง.....	578
6.68 จินตภาพชุมชนสันกำแพง โดยคนในพื้นที่ชุมชน.....	583
6.69 ภูมิทัศน์และสุนทรียภาพของจินตภาพเมืองจากองค์ประกอบ : จอมทอง.....	595
6.70 ลักษณะผังบริเวณการใช้พื้นที่ย่านทางด้านกายภาพ, บรรยากาศของชุมชน ทางทิศเหนือในยุคคลอดีต : จอมทอง.....	606
6.71 ลักษณะการใช้พื้นที่และบรรยากาศพื้นที่ย่านใจกลางชุมชน : จอมทอง.....	609
6.72 ลักษณะการใช้พื้นที่และบรรยากาศพื้นที่ย่านชุมชนพักอาศัยทิศเหนือ : จอมทอง...	611
6.73 ลักษณะการใช้พื้นที่และบรรยากาศพื้นที่ย่านชุมชนพักอาศัยทิศตะวันตก : จอมทอง.	613
6.74 ลักษณะการใช้พื้นที่และบรรยากาศพื้นที่ย่านชุมชนพักอาศัยทิศใต้ : จอมทอง.....	615

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
6.75 รูปแบบบ้าน การใช้พื้นที่ บรรยากาศ บ้านเดี่ยวใต้ถุนสูงขนาดกลาง-ใหญ่ : จอมทอง.....	627
6.76 รูปแบบบ้าน การใช้พื้นที่ บรรยากาศ บ้านเดี่ยวสมัยใหม่ : จอมทอง.....	630
6.77 รูปแบบบ้าน การใช้พื้นที่ บรรยากาศ บ้านเรือนแถวชั้นเดียว : จอมทอง.....	632
6.78 รูปแบบบ้าน การใช้พื้นที่ บรรยากาศ บ้านเรือนแถวสองชั้น : จอมทอง.....	633
6.79 รูปแบบบ้าน การใช้พื้นที่ บรรยากาศ ตึกแถวในช่วงปลายของยุคปัจจุบัน : จอมทอง.....	635
6.80 รูปแบบอาคาร การใช้พื้นที่ บรรยากาศ อาคารขนาดใหญ่ในช่วงปลายของ ยุคปัจจุบัน : จอมทอง.....	636
6.81 ลักษณะเฉพาะของบ้านโดยภาพรวม ประเภทบ้านเดี่ยวใต้ถุนสูง โดยพิจารณา จากอาคารที่มีอยู่จริง : จอมทอง.....	638
6.82 ลักษณะเฉพาะของบ้านโดยภาพรวม ประเภทบ้านเรือนแถว โดยพิจารณาจาก อาคารที่มีอยู่จริง : จอมทอง.....	640
6.83 ลักษณะสถาปัตยกรรม การใช้พื้นที่ และบรรยากาศของวัดยุคโบราณในปัจจุบัน : จอมทอง.....	649
6.84 การใช้พื้นที่ผังบริเวณของวัดพระธาตุศรีจอมทอง.....	651
6.85 ลักษณะสถาปัตยกรรม การใช้พื้นที่ และบรรยากาศของวัดยุคอดีตที่มีอยู่ในปัจจุบัน : จอมทอง.....	653
6.86 การใช้พื้นที่ผังบริเวณวัดช่วงเบา : จอมทอง.....	654
6.87 ลักษณะสถาปัตยกรรม การใช้พื้นที่ และบรรยากาศของวัดยุคปัจจุบัน : จอมทอง.....	656
6.88 การใช้พื้นที่ผังบริเวณของวัดดอยแก้ว.....	657
6.89 ลักษณะตลาดรูปแบบต่างๆ สถาปัตยกรรม, การใช้พื้นที่ และบรรยากาศ : จอมทอง.....	667
6.90 ลักษณะและรูปแบบสถาปัตยกรรมของอาคารที่ว่าการอำเภอใน พ.ศ. 2477 และอาคารสมัยใหม่.....	677
6.91 ลักษณะรูปแบบสถาปัตยกรรม การใช้พื้นที่ และบรรยากาศของสถานที่ราชการ ยุคปัจจุบัน : จอมทอง.....	680

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
6.92 ลักษณะที่ตั้งและธรรมชาติแวดล้อมยุคโบราณ : อมก้อย.....	695
6.93 ลักษณะที่ตั้งและธรรมชาติแวดล้อมยุคปัจจุบัน : อมก้อย.....	698
6.94 สภาพปัญหาการใช้ที่ดินโดยสังเขป : อมก้อย.....	710
6.95 ภาพถ่ายทางอากาศ พ.ศ.2529 แสดงเส้นทางหลัก, เส้นทางรอง.....	715
6.96 ลักษณะเฉพาะตัวของเส้นทางการสัญจรประเภทต่างๆ : อมก้อย.....	717
6.97 ลักษณะทั่วไปของเส้นทางการสัญจร : อมก้อย.....	719
6.98 ลักษณะการวางแนวสายไฟฟ้าสายหลัก, สายรอง : อมก้อย.....	722
6.99 รูปแบบต่างๆ ของการใช้น้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค : อมก้อย.....	724
6.100 รูปแบบต่างๆ ของการระบายน้ำ : อมก้อย.....	727
6.101 กิจกรรมทางเศรษฐกิจและกลุ่มสังคม : อมก้อย.....	740
6.102 จินตภาพชุมชนสันกำแพง โดยคนในพื้นที่ชุมชน.....	743
6.103 ภูมิทัศน์และสุนทรียภาพของจินตภาพเมืองจากองค์ประกอบ : อมก้อย.....	753
6.104 ลักษณะผังบริเวณการใช้พื้นที่ย่านทางด้านกายภาพและบรรยากาศของชุมชน : อมก้อย.....	761
6.105 ลักษณะผังบริเวณการใช้พื้นที่ย่านทางด้านกายภาพและบรรยากาศของชุมชน บ้านดง : อมก้อย.....	763
6.106 ลักษณะการใช้พื้นที่และบรรยากาศพื้นที่ย่านใจกลางชุมชน : อมก้อย.....	765
6.107 ลักษณะการใช้พื้นที่และบรรยากาศพื้นที่ย่านชุมชนพักอาศัยบ้านอมก้อย (บ้านหลิม) .	766
6.108 ลักษณะการใช้พื้นที่และบรรยากาศพื้นที่ย่านชุมชนพักอาศัยบ้านดง.....	767
6.109 รูปแบบบ้าน การใช้พื้นที่ บรรยากาศ บ้านเรือนแถวชั้นเดียวขนาดเล็ก-กลาง : อมก้อย.....	775
6.110 รูปแบบบ้าน การใช้พื้นที่ บรรยากาศ บ้านเรือนแถวสองชั้นขนาดกลาง : อมก้อย.....	776
6.111 รูปแบบบ้าน การใช้พื้นที่ บรรยากาศ บ้านเดี่ยวใต้ถุนสูงขนาดเล็ก-กลาง : อมก้อย.....	778
6.112 รูปแบบบ้าน การใช้พื้นที่ บรรยากาศ บ้านเดี่ยวสมัยใหม่ขนาดกลาง : อมก้อย.	779

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
6.113 ลักษณะเฉพาะของบ้านโดยภาพรวม ประเภทบ้านเดี่ยวใต้ถุนสูง พิจารณาจาก อาคารที่มีอยู่จริง : อมก้อย.....	781
6.114 ลักษณะเฉพาะของบ้านโดยภาพรวม ประเภทบ้านเรือนแถว พิจารณาจาก อาคารที่มีอยู่จริง : อมก้อย.....	782
6.115 ลักษณะสถาปัตยกรรม การใช้พื้นที่ และบรรยากาศของวัดยุคโบราณ : อมก้อย.....	789
6.116 การใช้พื้นที่ผังบริเวณของวัดพระธาตุจอมแจ้ง.....	791
6.117 ลักษณะสถาปัตยกรรม การใช้พื้นที่ และบรรยากาศของวัดยุคอดีต : อมก้อย...	793
6.118 การใช้พื้นที่ผังบริเวณของวัดแสนทอง, วัดบ้านหลวง : อมก้อย.....	795
6.119 ลักษณะตลาดรูปแบบต่างๆ สถาปัตยกรรม, การใช้พื้นที่ และบรรยากาศ : อมก้อย.....	803
6.120 ลักษณะรูปแบบสถาปัตยกรรม, การใช้พื้นที่ และบรรยากาศของสถานที่ราชการ : อมก้อย.....	810
7.1 ลักษณะที่ตั้งชุมชนเมืองขนาดเล็กโดยภาพรวมของอาณาจักรล้านนา.....	826
7.2 พื้นที่ภาคที่มีกลุ่มชุมชนเมืองขนาดเล็กที่ปรากฏและเกี่ยวข้องกับเมืองศูนย์กลาง ภาค.....	828
7.3 ระบบเมืองตามลักษณะการวางตัวของชุมชนเมืองขนาดเล็กในภูมิภาค.....	829
7.4 ระบบชุมชนเมื่อพิจารณาจากบทบาทและความสำคัญของชุมชนเมืองขนาดเล็กที่มี ต่อภาคในอดีต.....	830
7.5 ระบบชุมชนเมืองขนาดเล็ก จ. เชียงใหม่ เมื่อพิจารณาความมีที่ตั้งใกล้-ไกลจาก เมืองศูนย์กลาง.....	837
7.6 การเติบโตของพื้นที่เมืองอันเนื่องมาจากการขยายตัวของเมืองศูนย์กลางแบบ ล้นเมือง.....	838
7.7 ระบบชุมชนเมืองเมื่อพิจารณาจากบทบาทและความสำคัญของชุมชนเมืองขนาดเล็ก ในอดีต-ปัจจุบันของเมือง เชียงใหม่.....	840
7.8 ระบบการเชื่อมโยงของชุมชนเมืองขนาดเล็กที่มีความสัมพันธ์ต่อเมืองศูนย์กลาง ในอดีต-ปัจจุบัน.....	841

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ

หน้า

7.9 ระบบชุมชนเมืองขนาดเล็กเมื่อพิจารณาจากโอกาสต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินสูง-ต่ำ..... 842

7.10 ลักษณะสังเขปรูปแบบชุมชนเมืองขนาดเล็กของเมืองเชียงใหม่ พิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงกายภาพมากและน้อย..... 847

7.11 ลักษณะสังเขปของรากฐานของชุมชนเมืองขนาดเล็กในอดีต-ปัจจุบัน พิจารณาจากการโครงสร้างขององค์ประกอบในพื้นที่ชุมชนเมือง..... 852

7.12 ลักษณะสังเขปของโครงข่ายการสัญจรของชุมชนขนาดเล็กในอดีต-ปัจจุบัน พิจารณาจากความซับซ้อนของโครงสร้างภายในพื้นที่ชุมชนเมือง..... 855

7.13 ลักษณะสังเขปของจินตภาพชุมชน จากรากฐานอดีต-ปัจจุบัน พิจารณาจากโครงสร้างขององค์ประกอบชุมชนเมือง..... 857

7.14 ลักษณะสังเขปของพื้นที่ย่านชุมชนตามรากฐานอดีต-ปัจจุบัน เมื่อพิจารณาจากโครงสร้างองค์ประกอบของพื้นที่ย่าน..... 861

7.15 ลักษณะสังเขปของชุมชนเมืองระดับภาค พิจารณาจากระบบชุมชนภายในภาค.... 877

7.16 ลักษณะสังเขปของชุมชนเมืองระดับเมือง พิจารณาจากระบบชุมชนเมืองภายในเขตเมือง..... 878

7.17 ลักษณะสังเขปของชุมชนเมืองระดับชุมชนเมือง พิจารณาจากระบบชุมชนเมืองภายในเขตชุมชนเมือง..... 878

8.1 รูปแบบของขบวนการเป็นเมืองที่มีเหตุและปัจจัยหลักมาจากเมืองๆ..... 920

8.2 ทิศทางการใช้ที่ดินของชุมชนต่อความต้องการในระดับภาค, เมือง และตัวชุมชนฯ. 922

8.3 แนวความคิดของการใช้ที่ดินชุมชนสั้นกำแพงๆ..... 923

8.4 รูปแบบของขบวนการเป็นเมืองที่มีเหตุและปัจจัยหลักมาจากความสำคัญของวัดพระธาตุๆ..... 940

8.5 ทิศทางการใช้ที่ดินของชุมชนต่อความต้องการในระดับภาค, เมือง และตัวชุมชนฯ 942

8.6 แนวความคิดการใช้ที่ดินของชุมชนจอมทองๆ..... 943

8.7 รูปแบบของขบวนการเป็นเมืองที่มีเหตุและปัจจัยหลักมาจากการอพยพหลบหนีภัยสงครามของชนกลุ่มน้อยและชาวพื้นเมืองจากเขตเมืองๆ..... 959

8.8 ทิศทางการใช้ที่ดินของชุมชนต่อความต้องการในระดับภาค, เมืองและตัวชุมชนฯ. 961

8.9 แนวความคิดของการใช้ที่ดินชุมชนอมก๋อยๆ..... 962

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่

หน้า

8.10 แนวความคิดการอนุรักษ์และพัฒนาชุมชนเมืองขนาดเล็กในลักษณะเมืองสีเขียว
โดยพิจารณาในพื้นที่เมือง, ย่าน และอาคาร..... 975

8.11 แนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาชุมชนเมืองขนาดเล็ก โดยพิจารณาจากทิศทางการ
ขยายตัวของพื้นที่ชุมชนที่ควรนำทางมาจากความเป็นชุมชนของตน..... 976